Het ITS maakt deel uit van de Radboud Universiteit Nijmegen

Bewegingsonderwijs in het primair onderwijs

Op basis van *Arbeidsmarktbarometer schooljaren 2013/2014 en 2014/2015*

Ardi Mommers | Jos Lubberman | Menno Wester

Oktober 2015

1 Inleiding

Deze notitie geeft een overzicht van beschikbare arbeidsmarktgegevens over vacatures bewegingsonderwijs[1] in het primair onderwijs. Dit is gebaseerd op de *Arbeidsmarktbarometer po, vo en mbo* die het ITS in opdracht van het ministerie van OCW uitvoert. De *Arbeidsmarktbarometer* is een doorlopend onderzoek naar vacatureontwikkelingen in het onderwijs, waarbij de onderzoeksgegevens verzameld worden middels 'webspidering'[2] aangevuld met vacaturegebonden surveys over de vervulling.

Vanwege de enigszins beperkte aantallen vacatures voor bewegingsonderwijs in het po, zijn vacaturegegevens uit de schooljaren 2013/2014[3] en 2014/2015 samengevoegd. Met name de gegevens over de vervulling van vacatures (op basis van het aanvullend survey) dienen met enige voorzichtigheid geïnterpreteerd te worden.

Paragraaf 2.2 en 2.3 van deze notitie gaan specifiek in op vakleerkrachten bewegingsonderwijs (achtergrond en vervulling van vacatures). Hierbij worden vacaturekenmerken voor leraren bewegingsonderwijs afgezet tegen andere (groeps- en vak)leerkrachten, alsmede tegen AB, IB en RT's. In paragraaf 2.1 presenteren we eerst de mate waarin aangestelde leraren (in het basisonderwijs) beschikken over een bevoegdheid voor bewegingsonderwijs.

---

1 Hieronder worden ook verstaan: gymleraren, sportleraren enzovoorts.

2 '(Web)spiders' of '(web)crawlers' zijn softwareapplicaties waarmee het mogelijk is om inhoud van internet geautomatiseerd te inventariseren en documenteren. Zie voor een uitgebreide methodische toelichting het rapport *Arbeidsmarktbarometer po, vo en mbo 2013/2014* (Lubberman, Wester & Mommers, 2014).

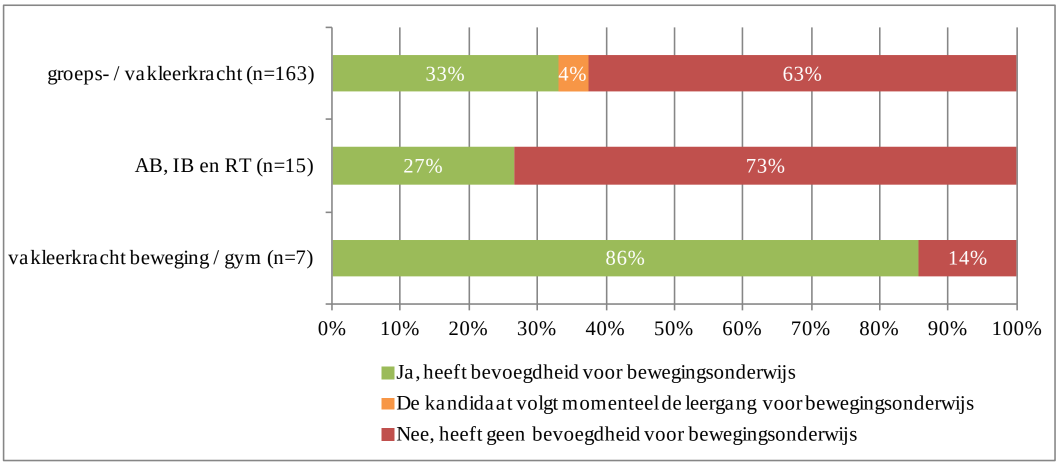
3 Schooljaar 2013/2014 is het eerste volledige schooljaar waarin vacaturegegevens voor de *Arbeidsmarktbarometer* verzameld zijn middels webspidering.

2 Analyses bewegingsonderwijs

2.1 Bevoegdheid bewegingsonderwijs

Sinds schooljaar 2005/2006 beschikken afgestudeerden aan de pabo niet meer automatisch over een bevoegdheid voor bewegingsonderwijs. In Figuur 2.1 zien we dat ongeveer een derde van de aangestelde leraren in het basisonderwijs[4] (excl. vakleerkrachten bewegingsonderwijs) over deze bevoegdheid beschikt. Onder de vakleerkrachten bewegingsonderwijs is dit aandeel logischerwijs veel hoger, hoewel we ons op een klein aantal waarnemingen moeten baseren. Zes van de zeven vakleraren beschikken over de bevoegdheid voor bewegingsonderwijs.

Figuur 2.1 – Heeft de aangestelde docent een bevoegdheid voor bewegingsonderwijs? Alleen basisonderwijs (n=185). Excl. 'weet niet, survey

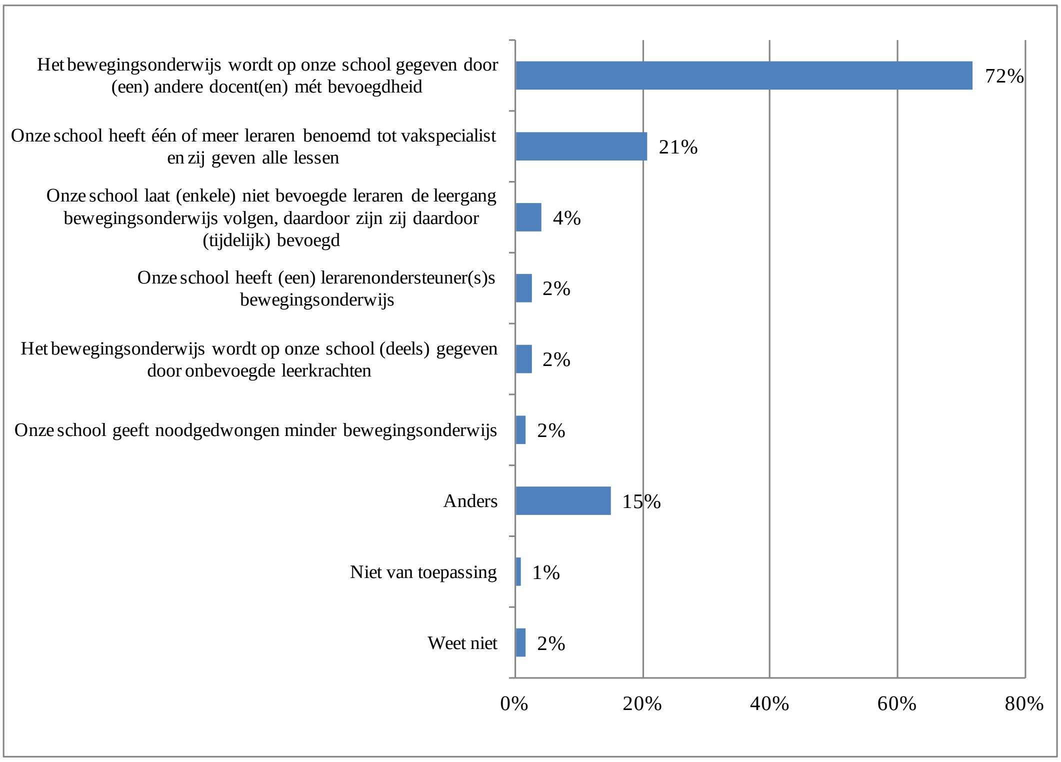

Indien de aangestelde leraar in het basisonderwijs niet beschikt over de ‘bevoegdheid bewegingsonderwijs’, is gevraagd hoe de school het bewegingsonderwijs organiseert. Uit Figuur 2.2 volgt dat scholen meestal beschikken over een andere leraar met de benodigde bevoegdheid (72%). In ongeveer één op de vijf (21%) gevallen heeft de school één of meerdere leraren benoemd als vakspecialist. Zelden wordt er noodge-

4 Deze vraag is alleen gesteld wanneer het lerarenvacatures voor het basisonderwijs betreft.

dwongen minder bewegingsonderwijs gegeven (2%). In 15% van de gevallen wordt het op een 'andere manier' vorm gegeven, bijvoorbeeld wanneer er alleen voor groep 3 en hoger een bevoegde leraar bewegingsonderwijs is, wanneer alleen de 'spellessen' door onbevoegde leraren worden gegeven, of wanneer meerdere groepen tegelijk bewegingsonderwijs volgen.

Figuur 2.2 – U geeft aan dat de aangestelde docent geen bevoegdheid heeft voor bewegingsonderwijs. Op welke manier wordt bewegingsonderwijs op uw school georganiseerd? (n=121). Excl. 'weet niet. Meerdere antwoorden mogelijk, survey

2.2 Achtergrond vacatures bewegingsonderwijs

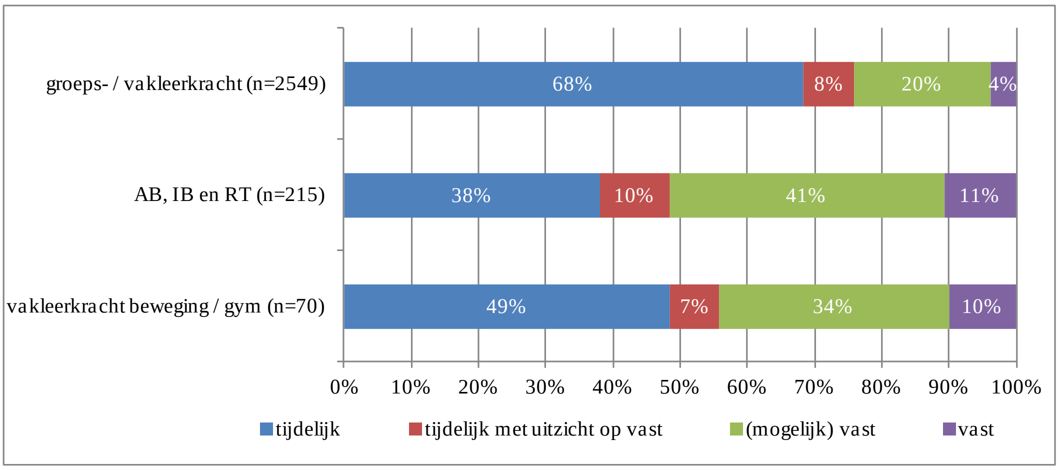
In de schooljaren 2013/2014 en 2014/2015 zijn in totaal 84 specifieke vacatures voor leraren bewegingsonderwijs in het primair onderwijs[5] aangetroffen[6]. Vacatures voor

5 Basisonderwijs en speciaal onderwijs (incl. speciaal basisonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs).
6 In schooljaar 2013/2014 gaat het om 19 vacatures in het basisonderwijs en 19 in het speciaal onderwijs. In schooljaar 2014/2015 om 32 vacatures in het basisonderwijs en 14 in het speciaal onderwijs.

vakleerkrachten bewegingsonderwijs vormen hiermee bijna 3 procent van het totale vacaturevolume voor leraren in het primair onderwijs.

Leraren bewegingsonderwijs minder vaak tijdelijke contracten
Leraren bewegingsonderwijs krijgen verhoudingsgewijs minder vaak tijdelijke dienstverbanden aangeboden (zie Figuur 2.3) dan andere groeps- en vakleerkrachten. Leerkrachten bewegingsonderwijs krijgen in de helft van de gevallen tijdelijke contracten aangeboden, bij andere groeps- en vakleerkrachten is dit in zeven op de tien vacatures (68%) het geval.

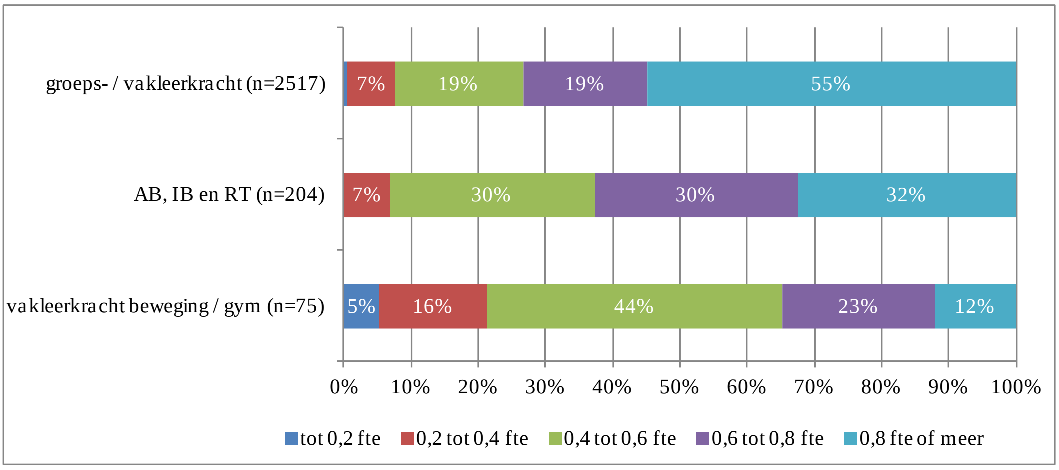
Figuur 2.3 – Verdeling lerarenvacatures po naar dienstverband (n=2.834)[7]

Zelden fulltime functies voor leraren bewegingsonderwijs
Waar 55% van de vacatures voor groeps- en vakleerkrachten (excl. leraren bewegingsonderwijs) in het primair onderwijs fulltime van aard is, is dit voor leerkrachten bewegingsonderwijs ongeveer één op de tien (12% zie Figuur 2.4). Vacatures voor bewegingsonderwijs zijn vaak (44%) voor functies van 0,4 tot 0,6 fte.

7 Door verschillen in categorisatie van dienstverbanden op vacaturebanken, zijn dienstverbanden niet altijd te standaardiseren. Dit geldt onder andere voor ‘(mogelijk) vast’. Om geen informatie te verliezen worden de verschillende indelingen gehandhaafd.

Figuur 2.4 – Verdeling lerarenvacatures po naar aanstellingsomvang (n=2.796)

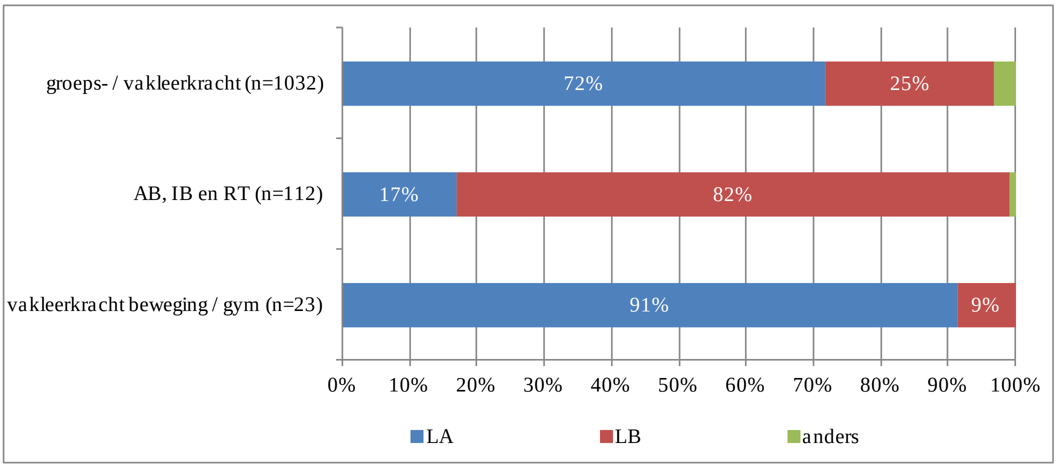
In basisonderwijs schaal LA geboden, in speciaal onderwijs schaal LB

De inschaling (en geboden loonschalen in vacatures) van leraren in het primair onderwijs, verschilt sterk tussen het basisonderwijs en het speciaal onderwijs, zo weten we uit eerdere rapportages[8]. Om deze redenen tonen we de geboden loonschalen in de vacatures afzonderlijk voor het basisonderwijs en het speciaal onderwijs

Eén op de tien vacatures (9%) voor leerkrachten bewegingsonderwijs in het basisonderwijs is voor LB-functies (zie Figuur 2.5). Een behoorlijk contrast met andere groeps- en vakleerkrachten in het basisonderwijs, waar het een kwart (25%) betreft. AB'ers, IB'ers en RT's krijgen in ruim acht op de tien (82%) gevallen schaal LB geboden.

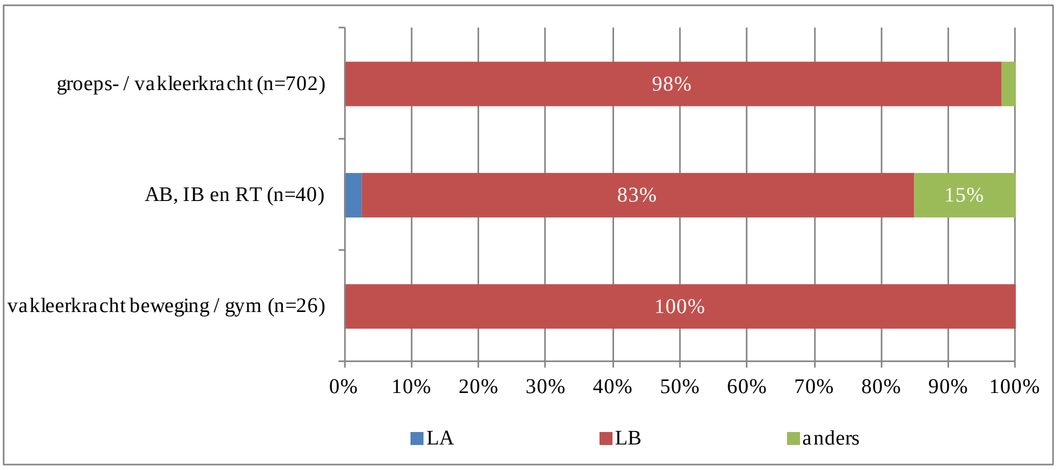
8 Bijvoorbeeld jaarrapport *Arbeidsmarktbarometer po, vo en mbo 2013/2014* (Lubberman, Wester & Mommers, 2014).

Figuur 2.5 – Verdeling lerarenvacatures bao naar loonschaal (n=1.167)

Als we vervolgens kijken naar de geboden loonschalen in het speciaal onderwijs (Figuur 2.6), dan zien we dat hier (nagenoeg) altijd sprake is van schaal LB. Dit geldt zowel voor leerkrachten bewegingsonderwijs, als voor andere groeps- en vakleerkrachten. Alleen bij AB'ers, IB'ers en RT's zien we dat ook andere schalen dan LB (vaker) voorkomen, het gaat daarbij vooral om schaal LC.

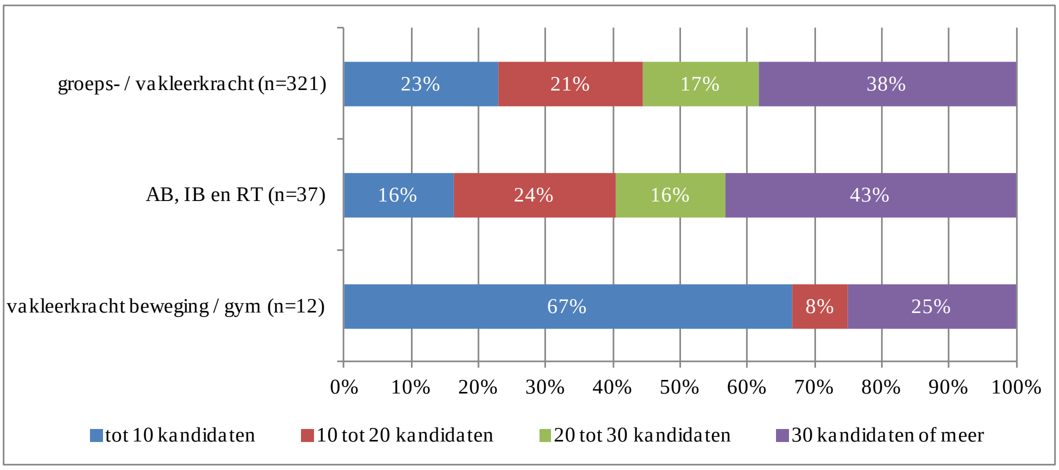
Figuur 2.6 – Verdeling lerarenvacatures so naar loonschaal (n=768)

2.3 Vervulling van vacatures

Grote verschillen in aantallen kandidaten per vacature bewegingsonderwijs
Het aantal kandidaten dat zich meldt voor vacatures voor vakleerkrachten bewegingsonderwijs verschilt sterk per vacature (zie Figuur 2.7). Op de 8 van de 12 vacatures meldden zich minder dan tien kandidaten, terwijl op 3 van deze 12 zich juist minstens 30 kandidaten meldden.

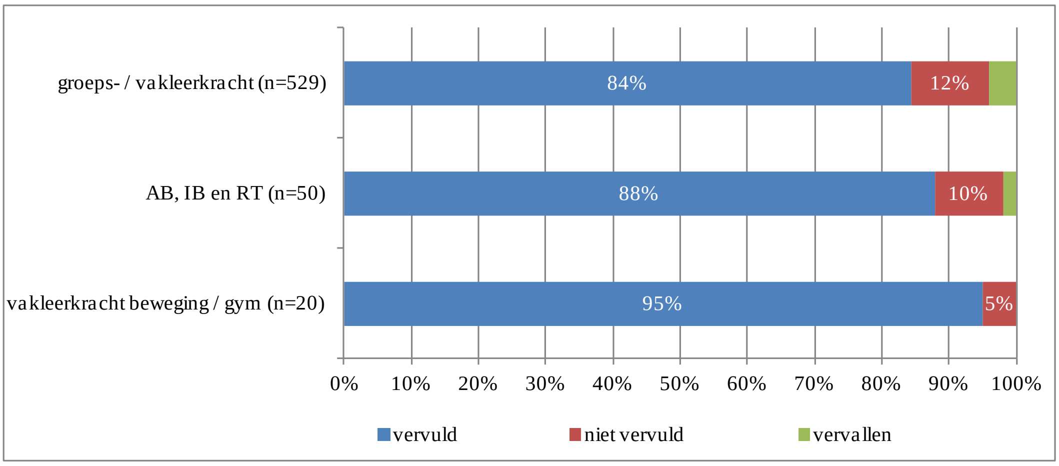
Figuur 2.7 – Aantal kandidaten voor lerarenvacatures po, survey (n=370)

Vacatures leerkrachten bewegingsonderwijs bijna allemaal vervuld
Van de twintig vacatures waarop we ongeveer twee maanden na publicatie een reactie over de vervulling hebben ontvangen, bleken er negentien vervuld (zie Figuur 2.8). Eén van de vacatures werd moeilijk vervulbaar geacht door de contactpersoon[9].
Overigens lijken er zich ook geen grote problemen voor te doen bij andere onderwijzende functies. Ongeveer acht à negen op de tien vacatures zijn vervuld.

9 Het gaat hier om een subjectieve inschatting van de contactpersoon bij de vacature.

Figuur 2.8 – Vervulling lerarenvacatures po, survey (n=599)

Aangestelde vakleerkrachten bewegingsonderwijs vaak jong
Zeven van de twaalf vacatures zijn ingevuld door leraren van 25 jaar of jonger (zie Figuur 2.9). Hoewel het hier om een klein aantal waarnemingen gaat, lijkt dit aandeel ruim lager dan bij andere leraren.

Figuur 2.9 – Leeftijd aangestelde leraar po, survey (n=263)

